

[Ejler Koch.]

talelse, som han sendte til Ritzaus Bureau og Radioavisen, som jeg gerne vil tillade mig at citere fra. Den lyder i sin ordlyd, som følger:

„Min umiddelbare reaktion på fremskridtspartiet er, at de må være bindegale“ — jeg understreger, at det er et citat, og fortsætter det — „Dette svarer efter min mening til, hvis man foreslog at nedlægge hospitalerne. Jeg er nu overbevist om, at vi er inde i en reaktionær politisk overbudssituation på højrefløjen, først med venstres lovforslag om delvis nedlæggelse af børnetandplejen og nu fremskridtspartiets forslag om fuldstændig nedlæggelse af børnetandplejen.

Lad mig igen understrege, at tandlægeforeningen helhjertet bakker den offentlige børnetandpleje op, primært fordi den kan sikre social lighed i tandplejen. I den tid, hvor den offentlige børnetandpleje har virket, har den bevist, at den er effektiv og når alle børn; derfor kan det kun være usaglige og politiske begrundelser, der ligger bag venstres og fremskridtspartiets motiver.“

I virkeligheden kunne man vel med denne afvisning stort set også afvise de to forslag, som ministeren også har gjort det, men jeg skal dog alligevel komme med nogle betragtninger om disse forslag, fordi sagen er så væsentlig.

Lovforslaget blev i sin tid vedtaget af et enigt folketing, og det skal op til revision i 1977-78. Hensigten med denne revision var jo bestemt ikke at begrænse den ordning, man indførte, men at foretage en yderligere udbygning. Det er denne børnetandpleje, som fremskridtspartiet nu foreslår nedlagt og erstattet med tandpleje hos de private tandlæger. I bemærkningerne til lovforslaget siges det, at børnetandpleje hos de private tandlæger vil være billigere og lige så god. Ministeren har jo allerede taget fat på tallene, og det må også konstateres, at denne påstand er grebet ud af den blå luft. Det er tværtimod i talrige undersøgelser dokumenteret, at den offentlige tandpleje er bedre, og at den i hvert fald ikke er dyrere, og samtidig har den offentlige tandpleje vist, at der er tale om social udligning. Den offentlige tandpleje når 98 pct. af børnene, den private tandpleje når ca. 2/3 af børnene.

Det af ministeren nævnte udvalg, der var nedsat mellem Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen og Dansk Tandlægeforening, har i den rapport, ministeren også har omtalt, konkluderet, at der intet som helst grundlag er for at antage, at samarbejdet med privat praktiserende tandlæger kan være billigere for kommunerne, hvis effektkravet opretholdes. Hvis effektkravet ikke opretholdes, er udgifterne til børnetandplejeordningen på den anden side delvis spildt, idet besparelserne i udgifterne til behandling af tandsygdomme ikke opnås.

Der foreligger også adskillige andre vel-dokumenterede rapporter, der viser, at de påstande, hvormed fremskridtspartiet har motiveret sit forslag, er uden hold i virkeligheden. De viser også, at de tanker, som venstre gør sig om at fortsætte med dispensationer, er uønskelige. Der er på Århus tandlægehøjskole foretaget en undersøgelse af 1.000 børn i en midtjysk kommune, der i 3 år har haft dispensation fra børnetandplejeloven, og her viser det sig, at der er 4½-5 gange så mange ubehandlede huller i tænderne hos børnene som hos børn, der er under kommunal børnetandpleje. Det viser altså klart og utvetydigt, at den private børnetandpleje er langt mindre effektiv, hvilket der jo ikke er noget mærkeligt i allerede af den grund, at den når langt færre børn, end der nås i den offentlige børnetandpleje.

Samstemmende hermed har sundhedsstyrelsen i en artikel i Tandlægebladet, der omhandler tandsygdomme på 1. og 2. klassetrin i 34 kommuner, som har etableret børnetandpleje efter dispensationsordninger, klart karakteriseret situationen som uholdbar og klart dokumenteret, at tandsituationen hos børnene er langt dårligere, end den er i de tilfælde, hvor man har den offentlige børnetandpleje.

Tilsvarende resultater når den betænkning, som ministeren også omtalte, om befolkningens tandsundhedsstatus, hvori der udtrykkeligt siges, at kommunal børnetandpleje generelt hæver tandsundhedsniveauet, således at tandforholdene bliver bedre for børn fra alle — og jeg understreger fra alle — sociale lag. Det står i modsætning til tandpleje i privat praksis, der udviser udtalte sociale forskelle.

Også vedrørende den økonomiske side af